

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-777/22-C

Název	Základní škola F. L. Čelakovského, Strakonice, Jezerní 1280
Sídlo	Jezerní 1280, 386 01 Strakonice
E-mail	reditel@flc.strakonice.eu
IČO	47255897
Identifikátor	600063721
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. et Mgr. Radek Čejka
Zřizovatel	Město Strakonice
Místo inspekční činnosti	Jezerní 1280 a Chelčického 555, 386 01 Strakonice
Inspekční činnost na místě	1. 11. 2022 – 4. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola F. L. Čelakovského, Strakonice, Jezerní 1280 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Vzdělávání probíhá na dvou pracovištích, třídy 1. až 4. ročníku jsou spolu se školní družinou a školní jídelnou umístěny v areálu v Chelčického ulici, třídy 5. až 9. ročníku se školní jídelnou v ulici Jezerní. Škola

je školou určenou k bezplatné přípravě žáků cizinců k začlenění do základního vzdělávání. K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo 684 žáků ve třiceti třídách, školní družinu navštěvovalo 260 účastníků v deseti odděleních.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy nastoupil do funkce v roce 2020, ke změně došlo i na postu zástupkyně ředitele školy pro 1. stupeň. Řízení školy je založené na jasném vymezení kompetencí. Zapojení širšího okruhu pedagogů do spolurozhodování o chodu školy spolu s účelným vnitřním systémem předávání informací přispívá k jednotnému nastavení podmínek a průběhu vzdělávání ve všech součástech školy. Využívaný elektronický informační systém podporuje rychlou a efektivní komunikaci všech aktérů vzdělávání. Ve strategii rozvoje školy stanovil ředitel postupné cíle vedoucí ke zvyšování kvality vzdělávacího procesu. Z dílčího vyhodnocení je patrné, že se daří tyto cíle naplňovat především v oblasti podmínek vzdělávání. Kontrolní mechanismy jsou funkční, hospitační činnost je plánovitá a vedení školy průběžně hodnotí práci pedagogických pracovníků. Ve sledované výuce na 2. stupni se však projevilo, že zpětná vazba o účinnosti použitých metod a forem práce ve vztahu k rozvoji klíčových kompetencí není vždy efektivní. Dokumentace je vedena odpovídajícím způsobem, dílčí nepřesnosti byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Pedagogický sbor prochází částečnou generační obměnou. Vzájemná spolupráce většiny pedagogů probíhá v rámci předmětových komisí a metodických sdružení, z průběhu některých sledovaných hodin však bylo patrné, že není vždy věnována dostatečná pozornost zařazování účinnějších vzdělávacích strategií s ohledem na podporu nadaných žáků. Účinná je spolupráce pedagogů 1. a 2. stupně ohledně adaptace žáků 5. ročníku na prostředí druhého pracoviště školy. Vzhledem k výraznému navýšení počtu asistentů pedagoga byl ustanoven jejich koordinátor, ke zvyšování kvality práce asistentů pedagoga přispívají společné schůzky se sdílením zkušeností a potřeb. Vedení školy podporuje odborný růst pedagogů, dopad absolvovaných vzdělávacích aktivit do výuky se projevuje v rozdílné míře.

Škola při realizaci vzdělávání dále rozvíjí efektivní spolupráci s řadou externích partnerů. V úzké součinnosti se zřizovatelem se vedení školy daří postupnou modernizací prostor a vybavení vytvářet kvalitní a bezpečné materiální zázemí pro základní i zájmové vzdělávání. Velký důraz je kladen na spolupráci se zákonnými zástupci, kteří se aktivně zapojují do života školy. Významná je spolupráce se středními a vysokými školami, která umožňuje žákům získávat informace o možnostech profesního směřování či podporuje rozvoj jejich specifického nadání. Četné a dlouhodobě úspěšné aktivity pořádané ve spolupráci s místními organizacemi a spolky, které jsou nedílnou součástí vzdělávacího procesu, přispívají k vytváření a upevňování pozitivního vztahu žáků k místnímu regionu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované hodiny byly připravené, stanovené cíle se zaměřovaly především na vědomosti a dovednosti, příležitostně vhodně rozvíjely i postoje žáků. Výuka probíhala v příjemném a vstřícném pracovním klimatu, volba učiva zohledňovala dosavadní znalosti a dovednosti žáků. Názornost výuky byla účelně podporována obrazovými a demonstračními pomůckami, v různé míře bylo zaznamenáno efektivní využití digitálních technologií. Vzdělávací obsah byl propojován s reálnými situacemi, které žáci znají z každodenního života. Z hlediska účinnosti použitých metod a forem práce byly sledované hodiny na rozdílné úrovni. Výuka s efektivnějším zařazováním aktivizujících forem a metod práce

byla zaznamenána na 1. stupni, optimálně zde byly začleňovány i relaxační a pohybové aktivity. V hospitovaných hodinách na 2. stupni byla efektivní práce ve dvojici nebo skupině využita v menší míře, prožitkové či problémové učení bylo zaznamenáno spíše ojediněle. Převažující frontální činnosti doplňované samostatnou prací vždy nevytvářely dostatečný prostor pro aktivní zapojení žáků do procesu učení, jejich vzájemnou komunikaci či rozvoj kritického myšlení. Jednotvárnost výuky tak vedla u některých žáků k pasivnímu přejímání informací či nepozornosti. V hodinách cizích jazyků jsou žáci rozděleni do skupin s cílem zohledňovat vzdělávací potenciál žáků a podporovat nadané žáky. Ve sledovaných hodinách však nebyl cílový jazyk vždy využíván v potřebné míře, stejně jako dialog se spolužákem, učitelem a aktivity podněcující mluvený projev či souvislejší promluvy. V některých hodinách byly zařazovány činnosti podporující aktivní čtenářství, k rozvoji čtenářské gramotnosti přispívají příležitostné čtenářské dílny i pravidelná činnost školní knihovny, ke komplexnější podpoře v rámci vyučovacích předmětů však škola zatím hledá cestu. Individuální přístup vyučujících k žákům a diferenciací byly zaznamenány spíše na 1. stupni a směřovaly k žákům s potřebou podpůrných opatření formou přizpůsobení vhodných aktivit nebo použitím kompenzačních pomůcek. Směrem k nadaným žákům se prakticky nevyskytovaly. Spolupráce vyučujících a asistentů pedagoga byla funkční a měla pozitivní dopad na školní prosperitu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, podpora učebního úsilí všech žáků ve třídě byla zaznamenána v různé míře. Celkově se vyučující snažili motivovat žáky k učení průběžným hodnocením aktuálních výkonů, sebehodnocení, vzájemné hodnocení žáků či hodnocení jejich individuálního pokroku jako prostředky podporující učení byly uplatňovány především na 1. stupni. Výuka byla vždy srozumitelná a většinou i dobře organizačně zvládnutá, většina hodin na 2. stupni však postrádala závěrečné shrnutí učiva a účelné zhodnocení dosažených cílů.

Škola nastavila účinný systém podpory žáků s odlišným mateřským jazykem, v době inspekční činnosti jich navštěvovalo školu přes 7 % z celkového počtu žáků. Po příchodu žáka je na základě pedagogické diagnostiky a informací o předchozím vzdělávání vypracován plán pedagogické podpory s cílem odstranit jazykovou bariéru a adaptovat se na odlišné školní prostředí. U žáků, kteří školu navštěvovali již v minulém školním roce, byly plány podpory vypracovány na základě vyhodnocení individuálního vzdělávacího posunu. Škola zajistila dvě ukrajinsky mluvící asistentky pedagoga (jedna z nich je psychologka), které jsou žákům velkou oporou v adaptačním procesu a podílejí se na bezproblémové komunikaci všech aktérů vzdělávání. Výuka českého jazyka jako druhého cizího jazyka probíhá ve skupinách diferencovaných podle znalosti jazyka, vyučující úzce spolupracují s kolegyní, která je autorkou učebnic českého jazyka pro cizince. Škola také sleduje úspěšnost těchto žáků, v případě potřeby nabízí doučování z matematiky a anglického jazyka.

Nedílnou součástí vzdělávacího procesu jsou rovněž aktivity s kulturním, poznávacím a sportovním zaměřením, které doplňují výuku a napomáhají naplňovat cíle občanského vzdělávání. Spolupráce se zahraniční školou a jazykové pobyty přispívají k osvojování cizího jazyka a jeho aktivnímu používání. Významná pozornost je ve výuce i mimoškolních aktivitách věnována environmentálnímu vzdělávání. V rámci projektů, exkurzí a besed získávají žáci širší úhel pohledu na danou problematiku. Činnost žakovské samosprávy usnadňuje přenos informací mezi žáky, učiteli a vedením školy a podílí se na vytváření pocitu sounáležitosti se školou, stejně jako pravidelné adaptační aktivity.

Vzdělávací nabídku školy rozšiřuje i činnost školní družiny. Součástí prostorového zázemí je nově vybudovaná relaxační místnost a tzv. družinový komunitní byt s obývacím pokojem a kuchyní, který vytváří pocit domácího prostředí. Každodenní program vycházející z tematických celků pružně reaguje i na potřeby, zájmy a přání účastníků. V průběhu

hospitací byly činnosti zaměřeny zejména na rozvoj pohybových, komunikačních a sociálních dovedností. Při nabízených aktivitách žáci živě komunikovali, mohli uplatnit a rozvíjet schopnosti a dovednosti podle svého zájmu. Činnost zájmového vzdělávání výrazně rozšiřuje nabídka zájmových kroužků s výtvarným, pracovním a sportovním zaměřením.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň individuálních i skupinových výsledků škola zjišťuje pomocí standardních interních hodnotících nástrojů i externího testování. S výsledky vzdělávání pracuje škola na úrovni tříd a školy, hlubší analýza však chybí. Při hodnocení výsledků se pozornost zaměřuje zejména na znalosti žáků, dosažené dovednosti hodnotí škola motivačním způsobem. Systematické sledování individuálního pokroku žáků je postupně nastavováno, motivační potenciál žákovských portfolií zatím není příliš využit, s jejich obsahem se zpravidla dále nepracuje. Pro průběžné předávání informací o prospěchu, chování i absenci využívá škola efektivně funkcionalit školního elektronického systému. V případě žáků se slabšími studijními předpoklady, žáků vykazujících výrazné zhoršení prospěchu či chování oslovuje škola zákonné zástupce, nabízí doučování a konzultace. Přínosnou je v této oblasti činnost členů školního poradenského týmu. Po přenastavení systému působí na každém pracovišti školy výchovná poradkyně a školní metodička prevence, které jsou vzájemně v pravidelném kontaktu a sdílejí potřebné informace. Při své činnosti kromě vzájemné kooperace systematicky spolupracují s třídními učiteli i s ostatními pedagogickými pracovníky a jsou připraveny bezprostředně reagovat na každodenní situace. Uplatňovaný minimální preventivní program je součástí vzdělávání a jeho cíle jsou funkčně implementovány do konkrétních témat výuky i pravidelných třídnických hodin. Účinnost systému podporuje pravidelná spolupráce se zákonnými zástupci žáků. Výsledkem této systematické a cílené činnosti je nízký výskyt rizikového chování.

Ve sledovaných hodinách nebyla patrná individuální práce s nadanými, ale celkově na úrovni školy je problematice věnována systematická pozornost. Byl nastaven motivační program pro žáky včetně systému ocenění a odměn. V Klubu nadaných dětí, který úzce spolupracuje s Mensou ČR, realizují žáci tematické projekty, logické úkoly a další aktivity podporující jejich specifické nadání. Škola se účastní Logické olympiády, v tomto školním roce je úspěchem postup do celostátního kola. Rovněž příprava na účast v soutěžích, účast v projektech pro nadané děti ve spolupráci se středními a vysokými školami přispívají k podpoře nadaných žáků a pozitivně se odrážejí ve výsledcích soutěží a olympiád. Prezentace výsledků je součástí estetického školního prostředí.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Od poslední inspekční činnosti prošlo vedení školy obměnou. V roce 2020 byl jmenován do funkce ředitel školy, ke změně došlo i na postu zástupkyně ředitele pro 1. stupeň.
- K personálním změnám a přenastavení kompetencí došlo v oblasti školního poradenství, každé pracoviště má výchovnou poradkyni i školní metodičku prevence.
- Na podporu nadaných žáků vznikl motivační program a byla zahájena činnost klubu pod patronátem Mensy ČR, byla rozšířena spolupráce s externími partnery z oblasti středního a vysokého školství.

- Byly vytvořeny kvalitní podmínky pro vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem.
- Ve spolupráci se zřizovatelem se v uplynulém období podařilo rekonstrukci a průběžnou modernizaci školních prostor i materiálně-technického vybavení zlepšit podmínky vzdělávání pro žáky i pedagogy.

Silné stránky

- Promyšlený systém podpory žáků s odlišným mateřským jazykem a jeho realizace významně napomáhá jejich adaptaci na nové školní prostředí a předcházení školní neúspěšnosti.
- Četné vzdělávací a mimoškolní aktivity podporují motivaci žáků k učení a jejich osobnostní rozvoj.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V průběhu vzdělávání na 2. stupni se upřednostňuje věcné učivo před rozvojem klíčových kompetencí a funkčních gramotností, škola nevyužívá v dostatečné míře formativní hodnocení jako prostředek ke zkvalitňování pokroku každého žáka.
- Individualizace a diferenciaci s ohledem na specifické nadání jednotlivých žáků je ve výuce využívána sporadicky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Více využívat metody a formy aktivního učení k podpoře klíčových kompetencí, důsledněji vést žáky k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení, hodnotit individuální pokrok žáků.
- Posilovat v průběhu výuky individualizaci a diferenciaci vzdělávacích cílů jednotlivých žáků zařazováním úkolů různé obtížnosti.
- Více sdílet pozitivní zkušenosti mezi pedagogy 1. a 2. stupně, posilovat vzájemné hospitace s cílem efektivněji využívat aktivizující metody a formy výuky podporující zájem žáků o učení.
- Zefektivnit činnost předmětových komisí jako nástroje zkvalitňování pedagogického procesu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina školy včetně všech příloh
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
3. Jmenování do funkce ředitele
4. Školní vzdělávací program základní školy platný od 1. 9. 2021
5. Školní řád základní školy s účinností od 1. 9. 2020
6. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2022
7. Vnitřní řád školní družiny účinný od 1. 9. 2022
8. Vnitřní řád školní jídelny platný od 1. 9. 2022
9. Výroční zpráva školní roky 2019/2020, 2020/2021
10. Rozvrh hodin platný k termínu inspekční činnosti
11. Třídní knihy školní roky 2021/2022 a 2022/2023 do termínu inspekční činnosti
12. Záznamy z jednání pedagogické rady

13. Dokumentace k výchovnému poradenství a prevenci rizikového chování
14. Ekonomická dokumentace školy za roky 2021 a 2022
15. Dokumentace týkající se oblasti BOZ včetně knih úrazů
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Martina Baarová, školní inspektorka

Mgr. Ludmila Hadravová, školní inspektorka

Mgr. Marcela Háková, školní inspektorka

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.